ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft de versterking van de lerarenopleidingen

Samenvatting

Met het ontwerp van decreet tot wijziging van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft de versterking van de lerarenopleidingen, wordt de conceptnota van de Vlaamse Regering van 6 maart 2026 "Versterking van de aspirant en startende leerkrachten – naar krachtige en kennisrijke lerarenopleidingen" uitgevoerd. Het ontwerp van decreet geeft aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid de **basisbekwaamheden** van de pas afgestudeerde leraren te bepalen.

Daarnaast legt het voorliggende ontwerp van decreet ook de **minimale studieomvang** vast die besteed moet worden aan vakinhoud, didactiek en pedagogische vaardigheden, voor de educatieve bacheloropleidingen met een studieomvang van 180 studiepunten.

Met dit voorontwerp van decreet worden ten slotte, eveneens in uitvoering van voornoemde conceptnota, **Vlaamse toetsen lerarenopleiding** ingevoerd in de educatieve bacheloropleidingen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Leraren vervullen een centrale rol bij het implementeren van de nieuwe kennisrijke minimumdoelen in de klaspraktijk, die als doel hebben om de onderwijskwaliteit te versterken. Het is daarom essentieel dat toekomstige leerkrachten over een voldoende sterke kennisbasis beschikken om leerlingen kwaliteitsvol te begeleiden in hun leerproces.

Tegen deze achtergrond stelt de conceptnota 'Versterking van de aspirant en startende leerkrachten – naar krachtige en kennisrijke lerarenopleidingen' van 6 maart 2026 verschillende maatregelen voor die als doel hebben om de kwaliteit van de lerarenopleiding en de competenties van toekomstige leerkrachten verder te versterken.

Dit ontwerp van decreet geeft uitvoering aan de conceptnota en heeft tot doel de onderwijskwaliteit in de Vlaamse scholen te verhogen door het versterken van de lerarenopleidingen.

Deze doelstelling sluit aan bij de volgende doelstellingen uit de beleidsnota:
-overkoepelende strategische doelstelling 3: sterk onderwijspersoneel garanderen;

-operationele doelstelling 12: de lerarenopleiding versterken.

Basisbekwaamheden en minimale studieomvang

In uitvoering van de voornoemde conceptnota geeft dit decreet aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid om de basisbekwaamheden van de pas afgestudeerde leraren te bepalen.

De basisbekwaamheden vervangen de basiscompetenties van de leraren. Deze sluiten, mede gelet op de introductie van het kennisrijk curriculum, niet meer voldoende aan bij de noden van het huidige onderwijsveld.

Naast de basisbekwaamheden legt het voorontwerp van decreet ook de minimale studieomvang vast die in educatieve bacheloropleidingen van 180 studiepunten moet besteed worden aan vakinhoud, didactiek en pedagogische vaardigheden. Dit moet garanderen dat er voldoende aandacht gaat naar de kernelementen van het leraarschap.

Vlaamse toetsen lerarenopleiding

In uitvoering van voornoemde conceptnota worden met dit decreet de starttoetsen voor de educatieve bacheloropleidingen vanaf het academiejaar 2027-2028 vervangen door de Vlaamse toetsen lerarenopleiding die centraal door de overheid worden georganiseerd en onder gecontroleerde omstandigheden worden afgenomen.

Al vanaf het academiejaar 2018-2019 werd de eerste inschrijving voor de educatieve bacheloropleidingen afhankelijk gemaakt van de verplichte deelname aan een zogenaamde 'verplichte, niet-bindende toelatingsproef'. De invoering van deze toelatingsproeven was ingegeven door de observatie dat leerlingen uit verschillende vooropleidingen in het secundair onderwijs steeds meer hun weg naar het hoger onderwijs vinden, maar dat zij niet steeds in opleidingen terechtkomen die goed aansluiten bij hun kennis en competenties. Dit leidde niet alleen tot een verlenging van de tijd tot het behalen van een diploma, maar ook tot uitval uit het hoger onderwijs.

De Vlaamse Hogescholenraad werd belast met de ontwikkeling, implementatie en opvolging van de toetsen. Deze toetsen vormden enerzijds het sluitstuk van een exploratie- en oriënteringsproces bij de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs, en anderzijds de start van een remediërings- en begeleidingstraject na de instroom in het hoger onderwijs. De toetsen hadden tot doel de student een spiegel voor te houden en een goed beeld te geven van de eigen competenties ten opzichte van de benodigde startcompetenties van de opleiding.
Aan de resultaten op de toetsen werd geen enkele consequentie verbonden. De

studiekiezer ontving meteen na het invullen van de toets feedback en kreeg hierdoor zicht op zijn eigen sterktes, zwaktes en eventuele werkpunten. Het was de bedoeling dat de feedback van deze toetsen enerzijds deelnemers met een goed resultaat versterkte in hun studiekeuze en anderzijds deelnemers met een lagere score naar remediëring doorverwees of de deelnemer uitdaagde zijn keuze in vraag te stellen.

Vanaf het academiejaar 2023-2024 werd deze 'verplichte, niet-bindende toelatingsproef' omgevormd naar starttoetsen waaraan verplichte remediëring werd gekoppeld wanneer een student de cesuur op de toets niet behaalt. Door de koppeling van verplichte remediëring aan de resultaten op de starttoets kon het potentieel van de toetsen optimaal worden benut. Bovendien was het de betrachting om studiekiezers de deelname aan de toets voldoende ernstig te laten nemen. Het was de algemene doelstelling om door een gerichte, verplichte remediëring, op basis van de resultaten op de toetsen, vastgestelde tekorten weg te werken om zo de studievoortgang van de student te optimaliseren en de slaagkansen te verhogen.

Uit analyses blijkt echter dat de huidige starttoetsen voor de educatieve bacheloropleidingen slechts in beperkte mate invloed hebben op studiekeuze en instroom, en daarom slechts gedeeltelijk tegemoetkomen aan de oorspronkelijke beleidsdoelstellingen. Met dit decreet worden de huidige starttoetsen voor de educatieve bacheloropleidingen daarom vervangen door Vlaamse toetsen lerarenopleiding.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Algemeen

Internationale testen, Vlaamse peilingen en de rapporten van de Onderwijsinspectie geven aan dat de leerprestaties van Vlaamse leerlingen de voorbije twee decennia sterk achteruitgegaan zijn. De Vlaamse Regering nam al verschillende acties zoals de ontwikkeling en implementatie van kennisrijke minimumdoelen voor het kleuter- en lager onderwijs om de dalende onderwijskwaliteit een halt toe te roepen.

Met het oog op het realiseren van een versterkt en kennisrijk curriculum in de basisschool, is het nodig om de lerarenopleidingen te versterken. Zo garanderen we dat toekomstige leraren voldoende voorbereid zijn op de nieuwe minimumdoelen en op de nieuwe realiteit van het kennisrijk curriculum. Lerarenopleidingen kleuter- en lager onderwijs zijn immers fundamentele spelers bij de uitrol van de nieuwe minimumdoelen.

Basisbekwaamheden en minimale studieomvang

De basiscompetenties van de leraren sluiten op dit moment niet voldoende aan bij de noden van het Vlaamse onderwijsveld. Het kader is onvoldoende helder en legt inhoudelijk geen concrete vereisten op over het kennen en kunnen van pas afgestudeerde leraren. Dit zorgt voor te divergente curricula in de verschillende lerarenopleidingen. Bovendien rijst de vraag of de basiscompetenties realistisch door alle studenten kunnen bereikt worden in het kader van de opleiding zelf. Van niet alle basiscompetenties kan namelijk verwacht worden dat ze al in de eerste jaren van de beroepsuitoefening aanwezig zijn. De competenties van de leraar ontwikkelen zich immers op verschillende niveaus en tijdens verschillende fasen in het professionaliseringsproces. Om de dalende onderwijskwaliteit tegen te gaan, is een verbeterd en uniformer kader nodig, teneinde sterkere lerarenopleidingen te verkrijgen.

De Vlaamse regering kiest daarom voor de invoering van basisbekwaamheden die afgestemd zijn op de nieuwe realiteit van het kennisrijk curriculum. Daarnaast maakt ze ook de keuze om een minimale studieomvang vast te leggen die in educatieve bacheloropleidingen van 180 studiepunten moet besteed worden aan vakinhoud, didactiek en pedagogische vaardigheden. Dit moet garanderen dat er voldoende aandacht gaat naar de kernelementen van het leraarschap.

Vlaamse toetsen lerarenopleiding

Uit analyserapporten van de huidige starttoetsen blijkt dat de meerwaarde van de starttoetsen voornamelijk ligt in het detecteren van ondersteuningsnoden en het activeren van remediëring, eerder dan op het vlak van oriëntering. Daarnaast zijn er geen gevolgen verbonden aan het niet of onvoldoende diepgaand doorlopen van een remediëringstraject. Hierdoor ontbreekt een stimulans voor studenten om vastgestelde tekorten daadwerkelijk weg te werken. Bovendien worden de huidige starttoetsen geconfronteerd met verschillende methodologische en praktische beperkingen die aanzienlijke investeringen vergen. Gelet op de beperkte mate waarin de toets bijdraagt aan de beoogde doelstellingen, is bijkomende investering in het instrument niet aangewezen.

De Vlaamse Regering kiest daarom voor de invoering van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding, die sterker aansluiten bij de doelstelling om de kennis en competenties van toekomstige leerkrachten te versterken. Door van het slagen op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding een voorwaarde te maken voor het aanvatten van het stageonderdeel worden duidelijke gevolgen verbonden aan de resultaten op de toets.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Basisbekwaamheden en minimale studieomvang

Eén van de beleidsmaatregelen uit de bovengenoemde conceptnota is het vervangen van de basiscompetenties van de leraren door basisbekwaamheden voor pas afgestudeerde leraren in het kleuter- en lager onderwijs.

De basisbekwaamheden van de pas afgestudeerde leraren betreffen de minimale, gedeelde kennis en vaardigheden die noodzakelijk zijn om leraren startbekwaam te maken bij het begin van hun loopbaan. De basisbekwaamheden beogen niet het volledige beroepsprofiel van de leraar te omschrijven, noch het curriculum van de lerarenopleidingen vast te leggen.

Met de basisbekwaamheden voor pas afgestudeerde leraren wordt beoogd Vlaamse scholen de garantie te bieden dat elke startende leraar die een diploma in de lerarenopleiding behaalt, over de drie fundamentele bouwstenen voor goed leraarschap beschikt, namelijk vakinhoud, didactiek en pedagogiek. Deze fundamenten moeten in de loop van de lerarenopleiding verworven worden.

Lerarenopleidingen kleuter- en lager onderwijs zijn fundamentele spelers bij de uitrol van de nieuwe minimumdoelen. De basisbekwaamheden worden daarom in eerste instantie uitgewerkt voor de pas afgestudeerde leraren in het kleuteronderwijs en lager onderwijs. Nadien zullen ook voor pas afgestudeerde leraren in het secundair onderwijs basisbekwaamheden uitgewerkt en bepaald worden. Een gefaseerde aanpak laat toe om ervaring op te bouwen in het nieuwe systeem en eventueel bijsturingen door te voeren voordat de basisbekwaamheden worden uitgebreid naar andere onderwijsniveaus. Hierdoor wordt een duurzame en gedragen invoering binnen het onderwijsveld bevorderd.

De basisbekwaamheden voor pas afgestudeerde leraren in het kleuter- en lager onderwijs vloeien voort uit wetenschappelijk onderzoek en worden bepaald na overleg tussen de lerarenopleidingen, onderwijsverstrekkers en de Vlaamse Regering. Bij de bepaling van de basisbekwaamheden wordt uitgegaan van kennis en vaardigheden waarvoor wetenschappelijke evidentie bestaat dat zij bijdragen aan het optimaal ondersteunen van het effectief leren van leerlingen en die als essentieel worden beschouwd voor het vakmanschap van de leraar.

Het voorliggende ontwerp van decreet heeft tot doel een decretale rechtsbasis vast te leggen voor de uitwerking van de basisbekwaamheden.

Naast de basisbekwaamheden legt het voorontwerp van decreet ook de minimale studieomvang vast die in educatieve bacheloropleidingen van 180 studiepunten moet besteed worden aan vakinhoud, didactiek en pedagogische vaardigheden. Dit moet garanderen dat er voldoende aandacht gaat naar de kernelementen van het leraarschap. Minimaal 70% van het aantal studiepunten van de opleiding zal besteed worden aan de essentiële bouwstenen van het leraarschap (vakinhoud, didactiek en pedagogiek). De overige vrije ruimte kunnen lerarenopleidingen zelf

invullen op basis van hun specifieke expertises, projecten, talentontwikkeling, remediëring, verdieping, ...

De vooropgestelde 70% valt niet één-op-één samen met de basisbekwaamheden. De basisbekwaamheden beschrijven wat pas afgestudeerde leraren minimaal moeten kennen en kunnen binnen de drie bouwstenen. Lerarenopleidingen kunnen er echter voor kiezen om binnen de ruimte van 70% bijkomende inhouden op te nemen die zij relevant achten voor één of meerdere van de essentiële bouwstenen van het leraarschap.

Vlaamse toetsen lerarenopleiding

Vanaf het academiejaar 2027-2028 worden de Vlaamse toetsen lerarenopleiding voor de educatieve bacheloropleidingen ingevoerd, ter vervanging van de starttoetsen voor de educatieve bacheloropleidingen. De Vlaamse toetsen lerarenopleiding worden centraal door de overheid georganiseerd en worden onder gecontroleerde omstandigheden afgenomen. Op deze manier kan het gebruik van hulpmiddelen of andere vormen van fraude worden tegengegaan. Het slagen op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding is een voorwaarde voor het mogen opnemen van die stageonderdelen van de educatieve bacheloropleiding waarin de student een actieve rol opneemt. Hogescholen worden verplicht om remediëring aan te bieden aan studenten die niet slagen op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding, zodat zij hun tekorten gericht kunnen wegwerken en bij de volgende deelname meer slaagkansen hebben op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding.

De Vlaamse toetsen lerarenopleiding bestaan uit een taalvaardigheidstoets Nederlands voor alle studenten die zich inschrijven in een educatieve bacheloropleiding. Voor studenten in de educatieve bacheloropleiding lager onderwijs wordt bijkomend een kennistoets minimumdoelen wiskunde en een kennistoets minimumdoelen Frans georganiseerd.

Deze maatregel beoogt om de kennisbasis en de Nederlandse taalbeheersing van toekomstige leerkrachten te versterken en beter te waarborgen dat studenten over de noodzakelijke competenties beschikken. Zo is het gegarandeerd dat studenten over voldoende basiskennis en taalvaardigheid beschikken wanneer zij een actieve en zelfstandige rol opnemen tijdens de stage. De stage vormt immers het moment waarop studenten verantwoordelijkheid opnemen voor het leerproces van leerlingen en voor het realiseren van leerdoelen. Gelet op deze verantwoordelijkheid is het aangewezen dat studenten vooraf kunnen aantonen dat zij over een voldoende stevige en kwalitatieve inhoudelijke basis in deze domeinen beschikken. Ook de school moet erop kunnen vertrouwen dat een stagiair voldoende taal- en vakkennis heeft om kwaliteitsvol onderwijs te verstrekken.

De focus op Nederlands, wiskunde en Frans van de huidige starttoetsen wordt behouden. Een sterke beheersing van het Nederlands is vereist om te communiceren met leerlingen, ouders en collega's, om duidelijke instructies te geven, leerinhouden helder over te brengen en taalontwikkeling bij leerlingen te ondersteunen. Om die reden wordt in de taalvaardigheidstoets Nederlands expliciet aandacht besteed aan de lees-, schrijf-, luister- en spreekvaardigheid. Elke leerkracht is namelijk een taalbewuste leerkracht.

Voor studenten in de educatieve bacheloropleiding lager onderwijs wordt een kennistoets minimumdoelen wiskunde georganiseerd. Wiskunde vormt een kernonderdeel van het curriculum van het basisonderwijs. Wie stage loopt, moet beschikken over voldoende vakinhoudelijke kennis om leerinhouden over te brengen, denkfouten te herkennen en gepaste ondersteuning te bieden. De voorgestelde toets vertrekt daarom van de kennis van de minimumdoelen wiskunde van het lager onderwijs.

Voor studenten in de educatieve bacheloropleiding lager onderwijs maakt daarnaast ook een kennistoets minimumdoelen Frans deel uit van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding. Frans maakt immers een deel uit van de minimumdoelen in het basisonderwijs. Een stagiair moet dus zelf over voldoende basiskennis beschikken om leerlingen correct te kunnen begeleiden.

Impactanalyse en JoKER

De hier beschreven impactanalyse fungeert ook als Kind- en jongereneffectrapport (JoKER), zoals voorgeschreven door artikel 7 van het decreet van 23 november 2023 over het jeugd- en kinderrechtenbeleid en de ondersteuning van het jeugdwerk.

Algemeen

Voor de 'Probleembeschrijving' en 'Beleidsdoelstellingen' wordt verwezen naar 'Probleemstelling en omgevingsanalyse' en 'Beleidsmaatregelen en doelstelling'.

De voorgestelde maatregelen sluiten aan bij het VN Kinderrechtenverdrag dat het recht op onderwijs vastlegt. Met de voorgestelde maatregelen wordt ook rekening gehouden met de slotbeschouwingen van het VN Kinderrechtencomité over het periodiek rapport van België van 2019, in het bijzonder met de beschouwingen omtrent het aanmoedigen van gelijke kansen in het onderwijs[1].

Basisbekwaamheden en minimale studieomvang

Analyse van de effecten op de betrokken doelgroepen:

[1] Slotbeschouwingen van het VN-Kinderrechtencomité (2019).

1. Studenten lerarenopleiding

De in het ontwerp van decreet voorgestelde wijzigingen hebben aanpassingen aan het curriculum tot gevolg voor studenten in de lerarenopleiding. Het bijgestuurde curriculum steunt op basisbekwaamheden of minimale, gedeelde kennis en vaardigheden die noodzakelijk zijn om leraren startbekwaam te maken voor het lerarenberoep.

Het vastleggen van het minimum aantal studiepunten voor de essentiële bouwstenen van het leraarschap (vakinhoud, didactiek en pedagogiek), garanderen dat elk van deze bouwstenen voldoende aandacht krijgt binnen de educatieve bacheloropleidingen. De basisbekwaamheden en de studiepunten verbonden aan de essentiële bouwstenen maken de verwachtingen voor studenten in de lerarenopleiding helder en concreet. Zo kunnen ze met een realistische kijk de opleiding aanvatten. De afstemming op het kennisrijk curriculum garandeert bovendien dat toekomstige leraren voldoende voorbereid zijn op de nieuwe minimumdoelen en het kennisrijk curriculum. Zo kunnen ze met een gepaste bagage en groter zelfvertrouwen de overstap naar de onderwijspraktijk maken.

2. Kinderen en jongeren

De kwaliteit van de leraar is een doorslaggevend element in de realisatie van onderwijskwaliteit. Een aanzienlijk deel van de verschillen in leerresultaten tussen leerlingen is te verklaren vanuit de praktijk van de leraar. Sterke leraren vergroten de kansen op gelijke leer- en ontwikkelingsmogelijkheden en kunnen de negatieve impact van sociaaleconomische achterstelling op leerprestaties deels verminderen. Aangezien de basis voor de professionele ontwikkeling van de leraar wordt gelegd in een kwaliteitsvolle lerarenopleiding, komt het versterken van de lerarenopleiding, zoals voorgesteld in dit ontwerp van decreet, de leerprestaties en ontwikkeling van leerlingen ten goede.

Effecten op de situatie van studenten in de lerarenopleiding en op kinderen en jongeren zonder de voorgenomen beslissing:

Lerarenopleidingen kleuter- en lager onderwijs zijn fundamentele spelers bij de uitrol van de nieuwe minimumdoelen. Zonder de voorgestelde maatregelen zouden leraren die afstuderen in de educatieve bachelor kleuter- en lager onderwijs minder goed voorbereid worden op het kennisrijk curriculum en de nieuwe minimumdoelen in het basisonderwijs. Zonder de voorgestelde maatregelen is er ook geen garantie dat iedere lerarenopleiding evenveel aandacht besteedt aan de kernelementen van het leraarschap. Dit heeft op zijn beurt gevolgen voor de kinderen en jongeren in het basisonderwijs. Minder sterke leraren kunnen immers een negatieve impact hebben op de leerprestaties en ontwikkeling van leerlingen.

Alternatieven voor de voorgestelde beslissing:

Een aanpassing van het curriculum van de lerarenopleiding en het bepalen van de basisbekwaamheden, is enkel mogelijk via een decreetswijziging.

Consultatie:

De consultatie van studenten is inbegrepen in de adviesvraag aan VLOR, waar studenten de mogelijkheid hebben om hun input te geven.

Vlaamse toetsen lerarenopleiding

Analyse van de effecten:

De huidige starttoetsen met verplichte remediëring hadden als doelstelling om studenten te ondersteunen bij hun oriëntering en studiekeuze, en zo bij te dragen aan een betere studie-efficiëntie. Deze werking is in het geval van de educatieve bacheloropleidingen niet adequaat gebleken. Het verder hanteren van een deelname aan de starttoets als inschrijvingsvoorwaarde is dan ook niet zinvol. Daarom worden de starttoetsen vervangen door de Vlaamse toetsen lerarenopleiding met een meer bindend karakter, die bijdragen aan de versterking van leraren in spe.

De invoering van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding heeft gevolgen voor studenten die zijn ingeschreven in een educatieve bacheloropleiding. Een student heeft nog steeds vrije toegang tot de opleiding als hij aan de geldende toelatingsvoorwaarden voldoet, maar de studievoortgang van de student wordt wel mede afhankelijk gemaakt van het slagen voor de Vlaamse toetsen lerarenopleiding. Het slagen voor de Vlaamse toetsen lerarenopleiding wordt namelijk een voorwaarde voor het mogen opnemen van bepaalde stageonderdelen.

De invoering van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding heeft dus als effect dat er een zekere volgtijdelijkheid wordt ingebouwd in het opleidingstraject: de student moet eerst geslaagd zijn voor de Vlaamse toetsen lerarenopleiding alvorens bepaalde stageonderdelen van de opleiding te mogen opnemen in zijn studieprogramma. Studenten die niet slagen voor de Vlaamse toetsen lerarenopleiding kunnen een beroep doen op remediëring aangeboden door de hogeschool. Dat remediëringsaanbod heeft een ondersteunend effect. Studenten krijgen zicht op hun werkpunten en kunnen tekorten gericht wegwerken. Zo verhogen ze de kans om te kunnen slagen op de herkansing van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding en starten ze beter voorbereid aan de praktijkcomponent van de opleiding.

Effecten op de situatie van studenten in de lerarenopleiding zonder de voorgenomen beslissing:

Als deze maatregel niet zou worden genomen, blijft de huidige situatie bestaan waarbij studenten met vastgestelde tekorten ook stageonderdelen kunnen opnemen zonder dat zij vooraf hoeven aan te tonen dat deze tekorten werden weggewerkt. Hierdoor kan niet worden gewaarborgd dat studenten over de noodzakelijke domein- en taalkennis beschikken om op een kwaliteitsvolle manier onderwijs te verstrekken. Naast de meerwaarde voor de Vlaamse leerlingen en maatschappij, die ondervinden dat hun toekomstige leerkrachten een voldoende sterke kennisbasis hebben, zal de maatregel ook in het belang van de student zijn, wiens slaagkansen binnen de praktijkcomponent van de opleiding namelijk verhoogd zullen worden.

De kansen op een succesvolle doorstroom worden daarbij niet onevenredig beperkt. De student kan onbeperkt deelnemen aan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding totdat hij slaagt. Wel blijven de bestaande maatregelen inzake studievoortgangsbewaking onverkort van toepassing, waardoor een weigering tot inschrijving nog steeds kan voortvloeien uit een beperkt studierendement op andere opleidingsonderdelen.

Consultatie:

De consultatie van studenten is inbegrepen in de adviesvraag aan VLOR, waar studenten de mogelijkheid hebben om hun input te geven.

Budgettaire impact

Het voorontwerp van decreet heeft geen financiële weerslag wat het luik rond de basisbekwaamheden en minimale studieomvang betreft.

De ontwikkeling, organisatie en opvolging van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding heeft wel een budgettaire impact.

In 2027 wordt een bedrag van 372.000 euro begroot. Deze kost omvat 80.000 euro voor toetsontwikkeling, 92.000 euro voor personeelskosten voor een procesbeheerder-coördinator A1 en 200.000 euro voor het bouwen van een IT-platform voor examenplanning, registratie van deelnemers, medewerkers en planning.

In het begrotingsjaar 2027 wordt het bedrag dat overeenkomstig artikel III.25/4 van de Codex Hoger Onderwijs aan de hogescholen wordt toegekend ter versterking van de lerarenopleidingen, met 372.000 euro verminderd. De vermindering wordt evenredig verdeeld over de hogescholen door in begrotingsjaar 2027 de sokkel van elke desbetreffende hogeschool te verminderen met een bedrag van 24.800 euro.

De herschikking van de middelen voor het begrotingsjaar 2027 wordt opgenomen in het programmadecreet bij de begroting 2027. Een bedrag van 92.000 euro zal worden herverdeeld van begrotingsartikel FD0-1FEE2EA-IS naar FD0-1FAE2ZZ-LO. Een bedrag van 280.000 euro zal worden herverdeeld van begrotingsartikel FD0-1FEE2EA-IS naar FD0-1FGE2GL-WT.

In 2028 worden de Vlaamse toetsen lerarenopleiding voor de eerste keer georganiseerd. Vanaf het begrotingsjaar 2028 moeten dan ook de nodige middelen worden voorzien voor de praktische organisatie en opvolging van de toetsen. De kosten voor de organisatie en opvolging zullen vanaf 2028 uit het budget van de engagementsverklaring (artikel III.25/4 van de Codex Hoger Onderwijs) worden gehaald. Deze raming zal aan de Inspectie van Financiën worden voorgelegd wanneer het uitvoeringsbesluit met de concrete organisatievorm wordt genomen. De precieze kost is momenteel nog niet geraamd, maar zal maximaal 2,5 miljoen euro bedragen afhankelijk van de gemaakte keuzes.

De remediëring die de hogescholen moeten aanbieden in het kader van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding genereert geen bijkomende kosten. De middelen die overeenkomstig artikel III.25/3 van de Codex Hoger Onderwijs voorzien zijn voor de remediëring in het kader van de starttoetsen kunnen vanaf 2027 ook aangewend worden voor de remediëring in het kader van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding.

Implementatie

Dit ontwerp van decreet treedt in werking in het academiejaar 2027-2028.

<u>Basisbekwaamheden en minimale studieomvang</u>

In lijn met de uitgangspunten van de conceptnota wordt de invoering en implementatie van de basisbekwaamheden en de minimale studieomvang voor vakinhoud, didactiek en pedagogiek in de educatieve bacheloropleidingen kleuter- en lager onderwijs geëvalueerd.. Die evaluatie brengt systematisch in kaart in welke mate de lerarenopleidingen de vooropgestelde doelstellingen realiseren, welke concrete effecten zichtbaar zijn in de praktijk, en op welke punten bijsturing wenselijk of noodzakelijk is. De Vlaamse Regering organiseert deze evaluatie via een specifiek uitgewerkte ad-hocprocedure, vijf jaar na de start van de uitrol, in casu in 2033. Tijdens de evaluatie zullen ook studenten(vertegenwoordigers) gehoord worden.

Met het oog op het garanderen dat er binnen de opleidingen voldoende tijd gaat naar vakinhoud, (vak)didactiek en pedagogische vaardigheden, werd aan de werkgroep lerarenopleiding van de Vlaamse Hogescholenraad via de conceptnota

"Versterking van de aspirant en startende leerkrachten – naar krachtige en kennisrijke lerarenopleidingen", de keuze geboden tussen twee pistes.

Op 6 mei 2026 maakte de Vlaamse Hogescholenraad zijn keuze duidelijk aan de minister. De Vlaamse Hogescholenraad kiest voor de piste waarbij een minimale verdeling van studiepunten wordt vastgelegd voor vakinhoud, didactiek en pedagogische vaardigheden. Minstens 70% van het curriculum wordt daarbij voorbehouden voor deze essentiële bouwstenen, met inbegrip van de praktijkcomponent.

Vlaamse toetsen lerarenopleiding

De Vlaamse toetsen lerarenopleiding worden ingevoerd vanaf het academiejaar 2027-2028. De eerste afnames van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding zullen plaatsvinden in het voorjaar van 2028. Van de hogescholen wordt verwacht dat zij tijdig deze bijkomende maatregel opnemen in hun onderwijs- en examenreglementen en ook voor de nodige communicatie naar hun studenten zorgen. De hogescholen dienen ook tijdig hun remediëringsaanbod voor te bereiden.
Aangezien de implementatie van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding verstrekkende gevolgen kan hebben voor de studievoortgang van een student is het belangrijk deze maatregel te evalueren op zijn doelmatigheid en de impact op de studenten. Daarom wordt decretaal bepaald dat de invoering van de maatregel moet worden geëvalueerd 5 jaar na de inwerkingtreding ervan, in casu in 2033. Het betreft een evaluatie waarbij kwantitatieve analyses zullen worden gedaan en de betrokken actoren zoals het werkveld, de hogescholen en studenten(vertegenwoordigers) bevraagd worden over het beleid.

C. Totstandkomingsprocedure

Dit ontwerp van decreet werd principieel goedgekeurd op de zitting van de **Vlaamse Regering van 13 november 2026** (VR 2026 … … …) met het oog op de adviesaanvraag bij de SERV, de VLOR en de Vlaamse Toezichtcommissie, en met het oog op de onderhandelingen met de sociale partners in het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent, en een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten en van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Met de mededeling aan de Vlaamse Regering van 19 juni 2026 is voldaan aan art. 40/6 van het Decreet tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 van 24 februari 2017 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties.

Basisbekwaamheden en minimale studieomvang

De totstandkoming van de basisbekwaamheden verloopt via een participatief traject waarbij de Vlaamse Regering, een vertegenwoordiging van de onderwijsverstrekkers en, afhankelijk van de lerarenopleidingen in kwestie, de Vlaamse Hogescholenraad of de Vlaamse Interuniversitaire Raad, nauw samenwerken. Na afronding van dit traject bepaalt de Vlaamse Regering de basisbekwaamheden. De lerarenopleidingen staan vervolgens in voor de implementatie ervan binnen hun opleidingen.

De lerarenopleidingen en onderwijsverstrekkers zijn betrokken bij het uitwerken van de basisbekwaamheden en de bijhorende regelgeving waardoor zij tijdig voldoende geïnformeerd zijn over de goedkeuring en de inhoud van het ontwerp van decreet.

Studentenvertegenwoordigers krijgen via een adviesaanvraag bij de VLOR de mogelijkheid om hun input te leveren.

Vlaamse toetsen lerarenopleiding

Leerkrachten zijn de cruciale actoren om de kwaliteit van het onderwijs in de scholen te verhogen. Er is nood aan een bijkomende versterking van de educatieve bacheloropleidingen aan de hogescholen. In de conceptnota 'Versterking van de aspirant en startende leerkrachten – naar krachtige en kennisrijke lerarenopleidingen' van 6 maart 2026 worden daarom een aantal maatregelen voorgesteld die nodig zijn om de kwaliteit van leraren in spe te verhogen.

In uitvoering van de conceptnota worden de starttoetsen voor de educatieve bacheloropleidingen vanaf het academiejaar 2027-2028 vervangen door bindende, centraal door de overheid georganiseerde Vlaamse toetsen lerarenopleiding, die bestaan uit een taalvaardigheidstoets Nederlands voor alle educatieve bacheloropleidingen en een kennistoets minimumdoelen wiskunde en een kennistoets minimumdoelen Frans voor de educatieve bacheloropleiding voor lager onderwijs.

De invoering van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding voor de educatieve bacheloropleidingen werd besproken met lerarenopleiders via een delegatie vanuit de werkgroep lerarenopleidingen van de Vlaamse Hogescholenraad. Op 11 september 2026 werd de concrete uitwerking aan hen voorgesteld en besproken. De conclusies van dit overleg werden verwerkt in dit decreet.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit decreet regelt enkel gemeenschapsaangelegenheden.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Artikel 2 voegt in artikel II.107 van de Codex Hoger Onderwijs een rechtsbasis in voor de uitwerking van de basisbekwaamheden.

De basisbekwaamheden worden stapsgewijs ingevoerd, te beginnen met de basisbekwaamheden voor de pas afgestudeerde leraren in het kleuter- en lager onderwijs. Zolang de Vlaamse Regering nog geen basisbekwaamheden uitgewerkt en vastgelegd heeft voor pas afgestudeerde leraren in een onderwijsniveau, blijven voor dat onderwijsniveau de daarvoor uitgewerkte basiscompetenties van toepassing.

Artikel 3

Artikel 3 voegt aan artikel II.108 van de Codex Hoger Onderwijs de verplichting toe voor hogeronderwijsinstellingen om de verwerving van de basisbekwaamheden te waarborgen. Deze bepaling beoogt de kwaliteit van de lerarenopleidingen te versterken en de startbekwaamheid van afgestudeerde leraren te verzekeren. Het afnemende werkveld moet erop kunnen vertrouwen dat iedere afgestudeerde, ongeacht de instelling waar die de lerarenopleiding heeft gevolgd, over een gemeenschappelijke minimale basis aan kennis en vaardigheden beschikt. Die zekerheid ondersteunt de inzetbaarheid van beginnende leraren en draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs waarin zij zullen functioneren.

De bepaling verduidelijkt dat de basisbekwaamheden behoren tot de te bereiken resultaten van de lerarenopleiding. Een louter richtinggevende functie biedt onvoldoende zekerheid dat iedere afgestudeerde die basis daadwerkelijk heeft verworven. Daarom wordt de verantwoordelijkheid van het instellingsbestuur uitdrukkelijk verbonden met zowel het opleidingsprogramma als de beoordeling van de studenten.

De beperking van de vrijheid van onderwijs blijft daarbij begrensd tot het waarborgen van die minimale resultaten. De bepaling schrijft geen volledig opleidingsprogramma, afzonderlijke opleidingsonderdelen, onderwijsmethoden of specifieke evaluatievormen voor. De instellingen bepalen zelf hoe zij de basisbekwaamheden vanuit hun eigen pedagogische en onderwijskundige visie in de opleiding verwerken en de verwerving ervan beoordelen. Zij behouden bovendien de ruimte om aanvullende inhouden en leerresultaten vast te stellen.

De basisbekwaamheden vormen aldus een gemeenschappelijke ondergrens, zonder de eigenheid van de opleidingen weg te nemen. De verplichting gaat daarmee niet verder dan noodzakelijk om de beoogde minimale startbekwaamheid te verzekeren.

Artikel 4

Artikel 4 verankert in artikel II.113 van de Codex Hoger Onderwijs de vereiste dat minimaal 70% van de totale studieomvang besteed moet worden aan vakinhoud, didactiek en pedagogische vaardigheden in de educatieve bacheloropleidingen van 180 studiepunten. De overige vrije ruimte kunnen educatieve bacheloropleidingen zelf invullen op basis van hun specifieke expertises, projecten, talentontwikkeling, remediëring, verdieping, etc.

De vooropgestelde 70% valt niet één-op-één samen met de basisbekwaamheden. De basisbekwaamheden beschrijven wat pas afgestudeerde leraren minimaal moeten kennen en kunnen binnen de drie bouwstenen. Lerarenopleidingen kunnen er echter voor kiezen om binnen de ruimte van 70% bijkomende inhouden op te nemen die zij relevant achten voor één of meerdere van de essentiële bouwstenen van het leraarschap.

Een gelijkaardige verduidelijking is niet nodig voor de verkorte trajecten van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs, de educatieve graduaatsopleidingen en de (verkorte) educatieve masteropleidingen. De studenten in die lerarenopleidingen zijn ofwel al vaktechnische experten of hebben in hun vooropleiding al domeinspecifieke vakkennis verworven, waardoor die opleidingen een andere opbouw kennen dan de educatieve bacheloropleidingen van 180 studiepunten en de verhoudingen tussen de verschillende componenten er anders liggen.

Artikel 5

In uitvoering van de conceptnota ‘Versterking van de aspirant en startende leerkrachten – naar krachtige en kennisrijke lerarenopleidingen’ van 6 maart 2026, worden met deze decreetswijziging vanaf het academiejaar 2027-2028 Vlaamse toetsen lerarenopleiding voor de educatieve bacheloropleidingen ingevoerd ter vervanging van de starttoetsen voor de educatieve bacheloropleidingen. Het slagen op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding is een voorwaarde voor het mogen opnemen van die stageonderdelen van de educatieve bacheloropleiding waarin de student een actieve rol opneemt. Hogescholen worden verplicht om remediëring aan te bieden aan studenten die niet slagen op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding, zodat zij hun tekorten gericht kunnen wegwerken.

Paragraaf 1 beschrijft de invoering van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding voor studenten die zich vanaf het academiejaar 2027-2028 een eerste keer inschrijven in een educatieve bacheloropleiding, met als doel om de kennisbasis en Nederlandse taalbeheersing van toekomstige leerkrachten te versterken. Indien studenten die bijvoorbeeld in 2027-2028 starten met deze opleiding, zich uitschrijven vóór ze succesvol de Vlaamse toetsen lerarenopleiding aflegden, moeten ze bij een volgende inschrijving de toetsen opnieuw afleggen. Indien ze zich uitschrijven nadat ze slaagden voor de Vlaamse toetsen lerarenopleiding, blijft dit resultaat behouden.

Vervolgens wordt verduidelijkt uit welke onderdelen de Vlaamse toetsen lerarenopleiding voor de educatieve bacheloropleidingen bestaan.
Voor studenten die ingeschreven zijn in de educatieve bacheloropleiding voor kleuteronderwijs of in de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs bestaan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding uit een taalvaardigheidstoets Nederlands. Voor studenten die ingeschreven zijn in de educatieve bacheloropleiding voor lager onderwijs bestaan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding bijkomend uit een kennistoets minimumdoelen wiskunde en een kennistoets minimumdoelen Frans.

Een sterke beheersing van het Nederlands is vereist om te communiceren met leerlingen, ouders en collega's, om duidelijke instructies te geven, leerinhouden helder over te brengen en taalontwikkeling bij leerlingen te ondersteunen. Om die reden wordt in de taalvaardigheidstoets Nederlands expliciet aandacht besteed aan de lees-, schrijf-, luister- en spreekvaardigheid. Elke leerkracht is namelijk ook een taalbewuste leerkracht. Het onderdeel spreken wordt getoetst zodra een voldoende betrouwbare en valide toetsing ervan kan worden gewaarborgd.
Wiskunde vormt een kernonderdeel van het curriculum van het basisonderwijs en ook Frans maakt een deel uit van de minimumdoelen in het basisonderwijs. Een stagiair moet dus zelf over voldoende vakinhoudelijke basiskennis beschikken om leerinhouden over te brengen en leerlingen correct te kunnen begeleiden.

De concrete indeling en inhoud van de verschillende toetsonderdelen wordt vastgelegd in het examenreglement dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid wordt opgesteld (zie paragraaf 7, tweede lid).

Paragraaf 2 legt voor iedere student die zich inschrijft in de educatieve bacheloropleiding het slagen op de centraal door de overheid georganiseerde Vlaamse toetsen lerarenopleiding op als voorwaarde om het stageonderdeel van de opleiding te mogen aanvatten. Deze maatregel moet door de hogescholen worden opgenomen in het onderwijs- en examenreglement.

De stageonderdelen waarop de maatregel wordt toegepast, worden decretaal vastgelegd. Enkel die stages waarbij studenten een actieve rol opnemen én in

rechtstreeks contact komen met leerlingen worden gevat. Concreet gaat het enkel om de actieve stage en werkplekleren. Een stage waarbij een student een observerende of ondersteunende rol opneemt, de zogenaamde observatiestages en participatiestages, vallen hierbuiten. De onderstaande matrix verduidelijkt de rol en verantwoordelijkheid van de student en de stagementor tijdens de verschillende stagevormen, evenals de koppeling aan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding.

Stagevorm	**Student**	**Stagementor**	**Mogelijk vóór het slagen voor de Vlaamse toetsen lerarenop-leiding?**
Observatie-stage	De student maakt kennis met de stageplaats door gerichte observatie en verkenning.	De stagementor verzorgt de leeractiviteiten in de klas en begeleidt de observatie van de student.	Ja
Participatie-stage	De student neemt onder leiding van de stagementor deel aan leeractiviteiten in de klas en kan afgebakende deeltaken uitvoeren.	De stagementor leidt de leeractiviteit, begeleidt de student bij de deelname aan leeractiviteiten en behoudt de eindverantwoordelijkheid.	Ja
Actieve stage	De student leidt zelfstandig minstens een deel van de leeractiviteit en neemt daarvoor verantwoordelijkheid op.	De stagementor begeleidt de student en houdt toezicht op de wijze waarop de student de verantwoordelijkheid voor de leeractiviteiten opneemt.	Nee
Werkplekleren	De student leert door praktijkervaring op te doen op de leerwerkplek.	De stagementor neemt de begeleiding van het leerproces van de student op zich.	Nee

De definities van participatiestage, actieve stage, werkplekleren en observatiestage die opgenomen zijn in het decreet worden vastgelegd in het lexicon van de modelovereenkomst voor partnerschappen met scholen die binnen de Vlaamse Hogescholenraad door de hogescholen gezamenlijk wordt vormgegeven.
Hierdoor is het voor alle hogescholen duidelijk welke stages gevat worden door de maatregel en kan deze op een uniforme manier worden toegepast.

De verplichting om deel te nemen aan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding geldt voor iedere student die zich inschrijft in een educatieve bacheloropleiding. Op deze verplichting is een uitzondering voorzien voor studenten die reeds een bachelor- of masterdiploma, of een diploma dat daarmee gelijkwaardig wordt erkend, hebben behaald in het Nederlands. Er wordt geen uitzondering voorzien voor studenten die een graduaatsdiploma hebben behaald in het Nederlands, omdat de vereiste kennis van het Nederlands bij houders van dit diploma niet voldoende bewezen wordt geacht. Graduaatsopleidingen bevinden zich op een lager niveau van de Vlaamse kwalificatiestructuur en hebben een beperktere studieomvang.
Deze uitzondering geldt enkel voor de taalvaardigheidstoets Nederlands, omdat daar door het behalen van een bachelordiploma de nodige taalvaardigheid in het Nederlands al bewezen is. Dat geldt uiteraard niet voor de onderdelen wiskunde en Frans, waar niet alle reeds behaalde bachelordiploma's het bezit van de vooropgestelde kennis van de minimumdoelen kunnen garanderen.
Deze standaarduitzondering voor deelname aan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding is opgenomen in paragraaf 3 van het artikel.

Door de koppeling van het slagen op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding aan het mogen opnemen van het stageonderdeel wordt een bindend gevolg verbonden aan de resultaten van een student op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding. Het is daarom een conditio sine qua non dat de afname van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding gebeurt onder gecontroleerde omstandigheden (d.i. onder fysiek toezicht). Op deze manier kan het gebruik van hulpmiddelen of andere vormen van fraude worden tegengegaan.

Bij de organisatie van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding wordt voor studenten met een functiebeperking in redelijke aanpassingen voorzien. De afspraken en procedure rond de toekenning van redelijke aanpassingen moeten worden vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering (zie paragraaf 8, eerste lid).

De Vlaamse toetsen lerarenopleiding worden tweemaal per jaar georganiseerd, met name in het voorjaar en in de zomer. Om de kansen op een succesvolle doorstroom niet onevenredig te beperken kan een student bovendien onbeperkt deelnemen aan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding totdat hij slaagt. Wel blijven

de bestaande maatregelen inzake studievoortgangsbewaking en leerkrediet onverkort van toepassing.

Na de afname van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding ontvangt de student een individueel resultatenrapport met de vermelding of hij geslaagd is op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding. Een student is geslaagd wanneer hij de cesuur behaalt op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding. Deze cesuur wordt vastgelegd in het examenreglement dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid wordt vastgelegd (zie paragraaf 8, tweede lid). Studenten die ingeschreven zijn in de educatieve bacheloropleiding voor lager onderwijs moeten zowel slagen voor de taalvaardigheidstoets Nederlands, als voor de kennistoets minimumdoelen wiskunde en de kennistoets minimumdoelen Frans om het stageonderdeel te mogen aanvatten.

In paragraaf 5 worden de essentiële elementen opgenomen in verband met de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding: het doel van de verwerking, de categorieën van de te verwerken persoonsgegevens, de betrokkenen, de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verstrekt, de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijken en de bewaartermijnen.

De organisatie van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding binnen de educatieve bacheloropleidingen brengt verwerking van persoonsgegevens met zich mee door de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid die door de Vlaamse Regering wordt aangeduid voor de organisatie van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding (in casu AHOVOKS), en door de hogescholen waar de studenten die deelnemen aan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding zijn ingeschreven. De verwerking van persoonsgegevens is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijken rust, vermeld in artikel 6, lid 1, punt c) van de Algemene verordening gegevensbescherming. De wettelijke verplichting heeft betrekking op de verplichting om de Vlaamse toetsen lerarenopleiding te organiseren en vloeit voort uit het algemeen belang om de kwaliteit van de lerarenopleiding en de competenties van toekomstige leerkrachten verder te versterken.

Deze gegevensverwerking is voor de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid (in casu AHOVOKS) noodzakelijk om de Vlaamse toetsen lerarenopleiding te kunnen organiseren voor studenten die zijn ingeschreven in een educatieve bacheloropleiding. De gegevensverwerking door de hogescholen is nodig om na te gaan of ingeschreven studenten voldoen aan de voorwaarde van het slagen op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding om het stageonderdeel van de opleiding te mogen aanvatten en om studenten die niet geslaagd zijn op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding de nodige remediëring aan te bieden.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen vier categorieën van gegevens die worden uitgewisseld: 1) identificatiegegevens van deelnemende studenten aan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding, 2) gegevens over de inschrijving van de student en eerder behaalde diploma's van de student, 3) gegevens over het statuut van student met functiebeperking en 4) individuele toetsresultaten.
Categorie 1 omvat de volgende variabelen: RRnr/INSZnr, naam en voornaam, persoonlijke contactgegevens van de deelnemende student.
Categorie 2 omvat de volgende variabelen: aan welke instelling en voor welke opleiding de student is ingeschreven, en de variabele die aangeeft of de deelnemende student reeds in het bezit is van een in het Nederlands behaald diploma van bachelor of master of daarmee gelijkgesteld diploma.
Categorie 3 omvat gegevens over het hebben van het statuut van student met functiebeperking, en welke redelijke aanpassingen de student nodig heeft.
Categorie 4 omvat de individuele toetsresultaten van de student: de antwoorden op elke toetsvraag en de daarop berekende totaalscores van de deelnemende student.

De verwerking van het rijksregisternummer en het INSZ-nummer is te verantwoorden door de noodzaak om unieke personen te kunnen identificeren bij registratie voor de Vlaamse toetsen lerarenopleiding en om correcte datakoppelingen te garanderen met administratieve databanken van de hogescholen. De verwerking van persoonlijke contactgegevens is noodzakelijk om vlotte communicatie met de deelnemers mogelijk te maken.
De verwerking van de gegevens uit categorie 2 is noodzakelijk om te bepalen aan welke toets de student moet deelnemen en om na te kunnen gaan of de student recht heeft op een vrijstelling van deelname op basis van het eerder behaald diploma.
De verwerking van de gezondheidsgegevens uit categorie 3 zijn noodzakelijk om redelijke aanpassingen te kunnen bieden aan studenten die deelnemen aan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding, gezien de decretale verplichting hiertoe.
De verwerking van de gegevens uit categorie 4 is noodzakelijk voor hogescholen om na te gaan of ingeschreven studenten voldoen aan de voorwaarde van het slagen op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding om het stageonderdeel van de opleiding te mogen aanvatten en om studenten die niet geslaagd zijn op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding de nodige remediëring aan te bieden.

De betrokkenen van de gegevensverwerking zijn de studenten die zijn ingeschreven in de educatieve bacheloropleidingen en moeten deelnemen en geslaagd zijn op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding vooraleer zij het stageonderdeel van de educatieve bacheloropleiding mogen aanvatten.

In uitvoering van artikel 8, §1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer wordt een protocol voor de elektronische mededeling van persoonsgegevens afgesloten tussen de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid en de hogescholen.

Het rijksregisternummer of INSZ-nummer, de naam en voornaam van de student en de individuele toetsresultaten van de student worden levenslang bewaard vermits ook het bewijs van slagen op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding levenslang geldig blijft. Dit betekent concreet dat een student die geslaagd is op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding en om de een of andere reden zijn educatieve bacheloropleiding onderbreekt en nadien terug instroomt in de opleiding, de Vlaamse toetsen lerarenopleiding niet opnieuw dient af te leggen. De overige gegevens worden bewaard gedurende de standaardtermijn van maximaal vijf jaar.

In paragraaf 6 wordt bepaald dat de hogescholen worden verplicht om remediëring aan te bieden aan die studenten die niet slaagden op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding, om op die manier de kans op slagen te verhogen bij een volgende deelname aan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding. Analyses van de verplichte remediëring in het kader van de starttoetsen voor de educatieve bacheloropleidingen tonen aan dat remediëring een zinvol instrument is, maar dat het op een kwaliteitsvolle manier moet worden ingevuld.

De inhoud en vormgeving van de remediëring blijft tot de autonomie van de hogescholen behoren. In het kader van de verplichte remediëring voor de starttoetsen in de educatieve bacheloropleidingen werden centraal online remediëringspakketten voor Nederlands, wiskunde en Frans ontwikkeld door de Vlaamse Hogescholenraad. De inzet van het remediëringsaanbod verschilde echter sterk tussen instellingen. Uit een analyserapport van de Vlaamse Hogescholenraad blijkt dat louter online of zelfstandige remediëring voor veel studenten onvoldoende werkt. Succesvolle remediëring vergt actieve begeleiding, feedbacksessies en monitoring door docenten. Aan de hogescholen wordt dan ook gevraagd om in het kader van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding te voorzien in afdoende, effectieve en begeleide remediëring. De hogescholen moeten er via hun remediëringsaanbod over waken dat studenten de remediëring voldoende diepgaand doorlopen en het nut inzien van het bijspijkeren van de ontbrekende basiskennis. De hogescholen moeten bijgevolg voldoende ondersteuning en begeleiding bieden aan die studenten die moeten remediëren.

De deelname aan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding is kosteloos voor de student.

De Vlaamse toetsen lerarenopleiding worden, in het licht van het gelijkheidsbeginsel, centraal georganiseerd op niveau van de Vlaamse Gemeenschap en niet door de afzonderlijke hogescholen zelf. Via een besluit van de Vlaamse Regering worden enkele elementen vastgelegd, zoals de procedure en afspraken rond redelijke aanpassingen, de procedure en afspraken rond het toekennen van individuele vrijstellingen voor de kennistoetsen minimumdoelen wiskunde en Frans, de omvang, samenstelling, bevoegdheden en werkingsregels

van de beroepscommissie en de vergoeding van de leden van de beroepscommissie, de modaliteiten en regels rond de interne beroepsprocedure en de modaliteiten van de inzageprocedure. De Vlaamse Regering geeft via dit besluit ook bevoegdheid aan de bevoegde dienst binnen de Vlaamse overheid, in casu het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS), om de Vlaamse toetsen lerarenopleiding te organiseren en delegeert ook het opstellen van een examenreglement aan deze dienst.
De elementen die minimaal worden opgenomen in het examenreglement worden vastgelegd in het tweede lid van paragraaf 8.

Om de rechtsbescherming van de studenten die deelnemen aan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding te waarborgen, moet worden voorzien in een toegankelijke en laagdrempelige beroepsprocedure. De rechtsbescherming wordt vastgelegd in paragraaf 9 van dit artikel. Een student die meent dat er een onrechtmatige beslissing werd genomen in het kader van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding heeft toegang tot een beroepsprocedure waarvan de modaliteiten worden vastgelegd in het examenreglement dat wordt vastgelegd door de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid (zie paragraaf 8).
De student kan enkel beroep aantekenen tegen zijn resultaat op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding of het niet verkrijgen van redelijke aanpassingen bij de deelname aan de Vlaamse toetsen lerarenopleiding of de aard van de redelijke aanpassingen.
Het gaat om een beroep bij de daartoe door de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid samengestelde beroepscommissie. De student kan geen verder extern beroep aantekenen bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.

In paragraaf 10 ten slotte wordt een evaluatie van de invoering van de maatregel ingeschreven. De Vlaamse toetsen lerarenopleiding worden jaarlijks gemonitord. De maatregel zal formeel worden geëvalueerd 5 jaar na de inwerkingtreding ervan. Het betreft een evaluatie waarbij kwantitatieve analyses worden gemaakt en de betrokken actoren zoals instellingen en studenten(vertegenwoordigers) bevraagd worden over de maatregel. De kwantitatieve analyses zullen gebeuren op basis van de beschikbare data bij AHOVOKS.

Artikel 6

Met dit artikel wordt een wijziging aangebracht aan de bepalingen rond de inhoud van het onderwijsreglement van een hogeronderwijsinstelling (artikel II.221, §1 van de Codex Hoger Onderwijs). Voor studenten die zich inschrijven in een educatieve bacheloropleiding geldt het slagen op de Vlaamse toetsen lerarenopleiding als voorwaarde voor het opnemen van het stageonderdeel van de opleiding. Deze voorwaarde moet worden opgenomen in het

onderwijsreglement van de instelling. Dit wordt geregeld door de toevoeging van een punt 20°/1.

Artikel 7

De extra werkingstoelage die sinds begrotingsjaar 2023 wordt toegekend aan de hogescholen in het kader van de verplichte remediëring die de hogescholen moeten opleggen aan de studenten die de cesuur op een starttoets niet behalen, kan door de hogescholen vanaf begrotingsjaar 2027 eveneens worden aangewend voor de remediëring in het kader van de Vlaamse toetsen lerarenopleiding die de starttoetsen voor de educatieve bacheloropleidingen vervangen. De manier waarop het totaalbedrag wordt verdeeld onder de verschillende hogescholen blijft ongewijzigd. Ook de indexeringsformule blijft ongewijzigd.

Artikel 8

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het ontwerp van decreet.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR